

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Oblastní nemocnice Kolín, a.s., nemocnice Středočeského kraje**, se sídlem Žižkova 146, Kolín, zast. JUDr. Jiřím Jarošem, Ph.D., advokátem se sídlem Na Pankráci 449/11, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2024, č. j. MF-17281/2019/1203-51, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 10. 2024, č. j. 9 Af 12/2024-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Výše nadepsaným rozhodnutím žalovaný zamítl podle § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, návrh žalobkyně na zaplacení části dotace ve výši 71 647 249,08 Kč s příslušenstvím proti Ministerstvu pro místní rozvoj.

[2] Podanou žalobu odmítl městský soud nyní napadeným usnesením pro opožděnost [§ 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Shledal, že rozhodnutí žalovaného bylo tehdejšímu zástupci žalobkyně doručeno dne 2. 7. 2024, posledním dnem pro podání žaloby tedy bylo pondělí dne 2. 9. 2024. Žaloba podaná prostřednictvím provozovatele poštovních služeb až dne 4. 9. 2024 tedy byla podána po marném uplynutí lhůty pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s., jejíž zmeškání nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá výše označené usnesení městského soudu kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., na základě které požaduje

napadené usnesení zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení; zároveň kasačnímu soudu navrhla rozhodnout o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby.

[4] Dle stěžovatelky měl městský soud zohlednit, že opožděné podání žaloby zavinil její tehdejší právní zástupce. Stěžovatelka by neměla nést přímé důsledky chybného postupu advokáta, pokud jednala v dobré víře a očekávala kvalifikované zastoupení. Namítla, že napadeným usnesením mohlo být porušeno její základní zaručené právo na spravedlivý proces, napadené usnesení představuje přepjatý formalismus, je vydáno v rozporu s principem ochrany práv stěžovatelky a opožděné podání žaloby by mělo být přičítáno advokátovi. Městský soud měl dle stěžovatelky vážit její právo na přístup k soudu proti formálním požadavkům procesních předpisů. Soudy jsou povinny vykládat procesní předpisy s respektem k zásadě proporcionality a napadené usnesení ignoruje snahu stěžovatelky domoci se přezkumu rozhodnutí žalovaného. Poukázala k tomu na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, a zopakovala, že důsledky procesního pochybení má nést její tehdejší právní zástupce, zákonná úprava nesmí vést k odepření spravedlnosti a že jednala v dobré víře.

[5] Obdobnou argumentací stěžovatelka odůvodnila žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby, kterou s kasační stížností spojila.

[6] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil s městským soudem. Uvedl, že kasační stížnost je z velké části popisem hrubé nedbalosti předchozího právního zástupce stěžovatelky a kasační argumentace nemůže obstát. Stěžovatelka si tehdejšího právního zástupce vybrala dobrovolně a jeho neadekvátní postup nelze zaměňovat s formalistickým přístupem městského soudu, který vycházel plně z dikce zákona a judikatorní praxe. Žalovaný poukázal na rozsudek NSS ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004-57, dle kterého soud nemůže zkoumat, z jakých důvodů nebyla dodržena lhůta pro podání žaloby, a nemůže zmeškání lhůty prominout. Nelze ani použít institut navrácení lhůty. Žalovaný připomněl také rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 As 61/2007-45, dle kterého pochybení advokáta nemůže vést k prominutí zmeškání lhůty, ani kdyby aplikace tohoto institutu připadala v úvahu. Judikatura uvedená stěžovatelkou k přepjatému formalismu se týkala zcela odlišné skutkové okolnosti (chybného označení správního orgánu prvního stupně jako účastníka řízení) a odvolávání se na ústavní práva je neadekvátní. Dodržování lhůt dle žalovaného není projevem přepjatého formalismu. Navrhl kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *[ž]alobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným*

pokračování

způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle odst. 4 stejného ustanovení [z]meškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.

[10] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. *soud usnesením odmítne návrh, jestliže [...] byl podán předčasně nebo opožděně.*

[11] V projednávané věci není sporné, že stěžovatelka, prostřednictvím svého tehdejšího právního zástupce, podala žalobu opožděně. Namítá však, že napadené usnesení je přepjatě formalistické, městský soud měl zohlednit, že opožděné podání žaloby nezavinila, jednala v dobré víře a došlo k porušení jejích základních práv na spravedlivý proces a přístup k soudu. Námitky nejsou důvodné.

[12] Nejvyšší správní soud judikuje, že v případě zmeškání lhůty pro podání žaloby stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s. soud nezkoumá, z jakých důvodů nebyla lhůta dodržena. Soud se důvody zmeškání lhůty nezabývá, ani kdyby se jednalo o neodvratitelné skutečnosti jako úraz nebo nemoc (srov. rozsudky č. j. 1 Ads 4/2004-57 a č. j. 2 As 61/2007-45 příhodně citované žalovaným ve vyjádření, dále rozsudky NSS ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 Azs 180/2019-50, odst. [8], nebo ze dne 25. 3. 2021, č. j. 6 As 302/2020-14, odst. [16]). Zmeškání prominutí lhůty k podání žaloby zkrátka nelze podle § 72 odst. 4 s. ř. s. prominout. Tato nemožnost prominout zmeškání lhůty k podání žaloby, jakož ani odmítnutí opožděné žaloby soudem přitom nepředstavují omezení přístupu k soudu či dokonce odeprání práva na soudní ochranu (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 5. 2012, č. j. 6 Ads 10/2012-41, odst. [17], již citovaný č. j. 6 As 302/2020-14, odst. [16], a ze dne 24. 5. 2022, č. j. 3 As 294/2020-61, odst. [19]). V nedávném rozsudku ze dne 17. 9. 2024, č. j. 1 As 156/2024-42, odst. [19], Nejvyšší správní soud v souvislosti s odmítnutím opožděné žaloby s odkazem na stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2021, sp. zn. Pl.ÚS-st. 53/21, připomněl, že právo na přístup k soudu není absolutní a podléhá zákonným omezením.

[13] Nyní napadené usnesení proto není přepjatě formalistické a nedošlo ani k namítanému porušení základních práv stěžovatelky (obdobně viz také rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 As 235/2017-23, odst. [14]). Městský soud nepochybil, pokud se důvody zmeškání lhůty pro podání žaloby nezabýval a žalobu jako opožděnou odmítl v souladu s § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[14] K žádosti stěžovatelky o prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby spojené s kasační stížností Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že zaprvé má být takový návrh adresován městskému (krajskému) soudu, zadruhé v souladu s § 72 odst. 4 s. ř. s. zmeškání lhůty pro podání žaloby není možné. Kasační soud zároveň dodává, že nepovažoval za nutné žádost postupovat městskému soudu, neboť jde již o rozhodnutou věc.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu